

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 88 [338] ◆ Четвер, 14 травня 1992 року ◆

Ціна 1 крб.

Сепаратизм в Криму суперечить Конституції України

ГРА В КАРТУ

З балкона мого київського дому видно намальовану літми, крейдою на асфальті, своєрідну карту України. Тут не забукаш — усе акуратно підписано: наш рідний гастроном, далі — кафе-морозиво, затім Поділ і Куренівка, і тут же Кримський півострів, що омивається чималою дощовою калюжею з написом на березі — «Чорне море». Правда, море трохи всохло — давно не було дощі. А так — усе на місці, усе надто близько, усе надто взаємопов'язано...

Віталій ЖЕЖЕРА.
Фото Олександра
КЛИМЕНКА.

ПОЛК ВИЗНАЧИВСЯ

Російської авіабази в Прилуках не буде. У відповідь на намагання генералітету ОЗС СНД взяти полк важких бомбардувальників під юрисдикцію Росії [див. «Голос України» від 8 травня] військові льотчики прийняли присягу на вірність Україні. 80 відсотків офіцерів та прапорщиків виявили таке бажання. Полк приймав командуючий авіацією далекої дії Збройних Сил України генерал-майор М. Башкиров.

ЗАХОДИ ПРОТИ ТЕРОРИЗМУ

Кабінет Міністрів України прийняв постанову про здійснення заходів Ради Безпеки ООН щодо Лівії. У ній, зокрема, зазначається, що у зв'язку із схваленням цією міжнародною організацією резолюції від 31 березня 1992 року, виконання якої є обов'язком для всіх держав — членів ООН, міністерства і відомства, об'єднання та організації, що здійснюють повітряне сполучення з Лівією, поставки літальних апаратів чи компонентів до них і виконують їхнє обслуговування, включаючи послуги страхування, а також надіють допомогу Лівії з військових питань, повинні забезпечити дотримання відповідних вимог резолюції.

НОВИЙ, ЗАКОНОДАВЧИЙ

Указ про створення Національних зборів Таджикистану — Меджлису — підписав Президент республіки Набієв. У ньому говориться, що новий законодавчий орган формуватиметься із представників різних партій та рухів на перехідний період до чергових парламентських виборів. Тенерішша Верховна Рада республіки поки що зберігає свої повноваження.

ВІСЬ ДО ПРИВАТИЗАЦІЇ

План масової приватизації державних підприємств оголошено в Росії. Ним передбачено розподіл серед трудящих купонів для купівлі акцій, а також заохочення іноземних інвестицій. Про це голова російського комітету з питань державності Чубайс. Проте він не повідомив, коли розпочнеться здійснення цього проекту. За словами Чубайса, розподіл акцій серед трудящих є життєво необхідним й надасть можливість нелегальному громадянину взяти участь у процесі приватизації.

ДЛЯ ТИХ, хто виявить бажання цього літа приїхати на відпочинок на курорті Приазов'я, у Бердянську чи Приморську, за розпорядженням Представника Президента України по Запорізькій області Володимир Дем'янов, відкриваються два перших пункти обміну карбованців на купони. В пропорції один до одного їх можна одержати в розмірі не більш як 900 карбованців.

РОЗКРУЧЕНО новий виток ядерно-паливного протистояння Росії і України. Згідно з домовленістю, яка існувала раніше, перший состав з Красноярська з місцевого гринчохімічного комбінату, мав прибути за відпрацьованим ядерним паливом у квітні на Південно-Українську, а в травні — на Запорізьку АЕС. Як стало відомо кореспондентові Укрінформ, досі такі состави з Красноярська не виїшли. Їх відправлення блокується за прямою вказівкою намісника Президента Росії по Красноярському краю Архадія Версва.

У ЩІЛЬНОМУ КІЛЬЦІ

ракетно-артилерійського вогню перебуває останні два доби адміністративний центр Південної Осетії Цхинвал. Обстріл міста та сусідніх осетинських сіл з ракетних установок «Алазань», гаубиць, гранатометів та крупнокаліберних кулеметів ведеться в основному з околиць грузинських сіл Нікозі, Ергенті й Тамарашені. Серед мирних жителів є вбиті й поранені. За словами першого заступника Голови Ради Міністрів Південно-Осетинської республіки Хугаєва, мета обстрілів — дестабілізувати обстановку й змусити заплановані у Владикавказі тристоронні переговори представників Грузії, Південної й Північної Осетії щодо урегулювання збройного конфлікту в регіоні.

До офіційного візиту в Україну президента Фінляндської Республіки

14 травня 1992 року згідно з попередньою домовленістю до Києва прибуває Президент Фінляндської Республіки, Верховний головнокомандуючий оборонними силами країни Мауну Хейнік Койвісто.

М. Койвісто народився 25 листопада 1923 року в місті Турну в сім'ї столяра. Працював теслем, вантажником, службовцем в управлінні портових робіт, учителем в народній школі, інспектором в муніципальних органах Турну. В 1958—1967 роках — один з керівників Хельсінського робітничого осадного банку, згодом міністр фінансів і голова правління Фінляндського банку.

Закінчив університет міста Турну. Доктор філософії, почесний доктор кількох університетів Фінляндії та інших країн.

У 1966—1967 роках М. Койвісто був членом Державної Ради (уряду) Фінляндії. У 1968—1970 та 1979—1982 роках — прем'єр-міністром. З 1982 року Мауну Хейнік Койвісто — Президент Фінляндської Республіки, в лютому 1988 року переобраний на другий шестирічний термін. За традицією, ставши президентом, вийшов з Соціал-демократичної партії Фінляндії, в якій перебував з 1947 року.

Прес-центр МЗС
України.

Читайте в номері

8

ТАК ЦЕРКВИ
ЄДНАЛИСЯ...

ІСТОРИЧНА
ДОВІДКА ПРО
ПРИЄДНАННЯ
КИЇВСЬКОЇ
МИТРОПОЛІЇ ДО
МОСКОВСЬКОГО
ПАТРІАРХАТУ

ГЛОБАЛЬНІ проблеми організації і управління атомною енергетикою на Україні докладно і ґрунтовно обговорювалися на засіданні конференції «Укратоменергопром», яке пройшло на базі Запорізької атомної станції. Основна увага учасників засідання була зосереджена на підготовці Указу Президента України «Про безпечну експлуатацію атомних станцій в Україні, їх модернізацію і реконструкцію».

Що день завтрашній нам готує

У прес-центрі МЗС України відбувся брифінг за результатами недавньої наради керівників зовнішньополітичних відомств Білорусі, Росії, України, Узбекистану, Казахстану і Туркменістану в Ташкенті. Провів його заступник міністра закордонних справ Борис Тарасюк, який очолював українську делегацію. За його словами, головне завдання, що стояло перед учасниками наради, — узгодити порядок денний зустрічі голів держав та урядів країн СНД, яка розпочнеться завтра в столиці Узбекистану.

Із 21 пункту попереднього порядку денного зустрічі у верхів'ї після обговорення міністрами залишилися лише 16. А з 30 пунктів, запропонованих до розгляду голів урядів, на думку учасників наради, реально може бути розглянута в Ташкенті не більш як половина.

За словами Бориса Тарасюка, експертів країн Співдружності нині аналізують розподілені на нараді документи і повинні підтвердити їх, або відхилити. Так що кількість пунктів порядку денного до завтрашнього дня може суттєво скоротитися.

Що стосується позиції України на підготовчій нараді, то вона полягала в тому, щоб число питань, які обговорюватимуться на зустрічі, було мінімальним і в них розглядалися б у першу чергу проблеми економічні та добробуту населення всіх республік СНД. За пропозицією української сторони до порядку денного внесено питання про правоохоронні діяльність колишнього Держбанку СРСР та союзних армій, а також про фінансове становище у Співдружності. Крім того, в Ташкенті порушуватимуться військові проблеми, питання про права депортованих народів та національних меншин, охорону промислової власності, створення спільної телерадіокомпанії.

На запитання журналістів, чи розглядатиметься на зустрічі ситуація з Чорноморським флотом, заступник міністра відповів, що цей пункт до порядку денного не вноситься. Проте він не виключає можливість, що якщо із сторін запропонує його до розгляду.

Борис Тарасюк повідомив, що українська делегація наполягала на тому, щоб зустріч у верхів'ї СНД пройшла протягом одного дня. «Якщо станеться саме так, то 15 травня для лідерів держав Співдружності стане довгим днем. Що він принесе, буде відомо завтра. Але в усякому разі оптимізм російського міністра закордонних справ Коозрева, який прокує ташкентські зустрічі великий успіх, його український колега не поділяє.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

ВІЦІЛЯТЬ ЦІНИ ПО ЗУБАХ

Денне і вечірнє засідання 12 травня.

Депутати заслухали і обговорили інформацію віцепрем'єр-міністра, міністра економіки України В. Ланового «Про механізм здійснення соціального захисту населення» та співдоповіді депутатів А. Ягоферова, Б. Мельника і першого заступника голови правління Національного банку України М. Сивульського з проблем соціального захисту, розрахунків між підприємствами і кредитної емісії. Виступив і прем'єр-міністр України В. Фокін.

О. СПАСЬКИЙ (Донецька): «Завдяки нашій страусовій політиці, політиці за соціального захисту населення, призвели до одного — чергових страйків. Шахтарі, транспортники... Сьогодні — учителі та медики. Це цілком законно».

А. ЛИСЕНКО (Чернігівщина): «Треба порухати кошти за один день утримання такого нашого уряду і за них краще взяти в оренду за кордоном нового прем'єр-міністра».

Нового, ціни на хліб зростуть у 2,5, на цукор — у 3,2, на молоко — в 5—5,5, на варені ковбаси — в 2,6, на масло і сметану — в 7 разів. Не менш «погрозливим» виявився і прогноз віцепрем'єра: майбутній урожай ціни не збільшать, навантаження ціни зростуть на 30—50 відсотків. «Це дасть нам можливість нарешті побачити всі види продовольчих товарів на полицях наших магазинів», — мотивував В. Лановий. Іншими словами, щоб припинити грабунг нашого внутрішнього продовольчого ринку, що, незважаючи на дотації виробникам, все одно був порожнім, треба вирівняти ціни, наприклад, з російськими і відбити охоту «вкладати капітал різним шляхом у наше дешеве село. Крім того, це дасть стимул для розвитку сільського господарства. Але ж ціни...»

Крихти здорового глузду цієї пропозиції моментально потонули в гаморі депутатського обурення, і під час обговорення депутати, як мо-

висься, відвели душу. На іншій пропозиції уряду вони уявили майже не звертали. «Ворог» був один: ціни. А. Полях (Черкащина) планує Кабінету Міністрів назвав «операцією апендициту через спину навіть без наркозу». В. Сметанін (Дніпропетровщина): «Ми так «долащали» людей, що деякого вже й поховати ні за що». М. Влободський (Черкащина): «Кинути сьогодні дотації місцевим органам означає тим самим відторгнутися від соціальних проблем, що є сьогодні на місцях. Це «жорстоко»».

Як на мене, депутати потрапили в пастку звичайнісенького попугайства: захистити народ будь-якою ціною. А проблема в тому, що поговорив депутат Л. Веретинний (Дніпропетровщина): скільки не розділяй дотації з їх не розділяй, а доки не запропонує ринковий механізм, не буде піднесення її виробництва. А не буде його — не поповниться й бюджет, а отже, грошей на соціальні

програми доведеться чекати хіба що з неба... Не менш суворим був і інший депутатський вирок: є програма подачи, а нема програми розвитку економіки.

Урядові довелося виправдовуватися. Спершу В. Лановий заявив, що виклав він не програму підвищення ціни на механізм соціального захисту, а тільки концепцію, яку треба спільно доопрацювати. І взагалі він заявив, що обстоює поступову лібералізацію ціни: від фіксованих до «плаваючих» і вже потім до вільного ціноутворення.

Прем'єр-міністр В. Фокін який виступав за ним, перше, запропонував підняти зарплати працівникам культури, освіти й охорони здоров'я в 2,25 раза. (Це було прийнято). По-друге, заявив, що уряд зробить усе, щоб до 1-го, максимум до 10 червня Україна виийшла з карбованцевої кризи. По-третє, сказав, що ціни так високо, можливо, й не стрибнуть, а В. Лановий ні від когось не мав повноважень оголошувати конкретні цифри зростання... І як наслідок, масовою надією, що механізм соціального захисту уряд усе-таки запропонує разом з новим бюджетом. Бо воно й справді вже — нашим урядовим — є одним «підставляти», а робити хоч щось конкретне.

За цим бурливим обговоренням загубився зміст трьох інших прийнятих постанов. А вони, між іншим, хороші, всякому разі зникнення ставок платежів під час бартерних операцій (за вивезення товарів з 15 до 10 відсотків від загальної їх ціни, і з 10 до 5 відсотків — за ввезення), заборона продажу за кодромом бартерних товарів за демпінговими цінами дають надію побачити імпорту товарів не тільки в телевізори.

Володимир СКАЧКО.

«ЯКЩО БУТИ ЧЕСНИМ...»

Ранкове засідання 13 травня.

Можна було не сумніватися, що останні події в Криму і, зокрема, проголошення його незалежного державою не залишать байдужими більшість Верховної Ради України і це підтвердили ранкове засідання, збурженість у залі вже з перших хвилин роботи сесії. Якщо раніше було б чимало бажаючих виступити з приводу злочинів, які вніс Голова Верховної Ради України Іван Плях до інформації віцепрем'єра, міністра економіки України Володимира Ланового, який змученого дня зупинився на підвіщенні ціни на окремі продукти сільського господарства, то на цей раз інформація головоу було прийнята просто до уваги. Далі слово надали заступнику Голови Верховної Ради України Володимиру Гриньову.

Виступаючи з доповіддю щодо політичного становища в Криму, Володимир Борисович підкреслив, що проблема набагато ширша. По суті, вона стосується безпосередньо політичної ситуації в Україні. Адже мова йде про територіальну недоторканість кордонів незалежного держави, а в майбутньому — і про стабільність у всіх державах колишнього Союзу. Водночас вирішення проблеми Криму — це випробування для України щодо послідовного проведення мир-

ної внутрішньої і зовнішньої політики, яка має базуватися виключно на законних актах і конституційних підходах. І хоча, судячи з виступу Володимира Борисовича, він вважає процеси в Криму законними, в цілому Акт про державний суверенітет Республіки юридичної сили не має. Щодо аналізу ситуації, то, як підкреслює промовець, при цьому ми обов'язково виходимо передусім на взаємовідносини з Росією. А проблема Чорноморського флоту, вона хоча й більшою, проте другорядна. Боротьба йде не за судна, а за берег, біля якого вони базуються. Тому Володимир Гриньов підкреслив, що всі рішення, прийняті законодавчим органом України, повинні сприяти стабілізації обстановки, а не її нагнітання.

Щоправда, як зазначили депутати, виступи Володимира Борисовича тепер і в Криму децю різняться за суттю. Проте заступник Голови Верховної Ради, очевидно, добре засвоїв істину (яку він і вилголює на сесії), що політика має подвійне дно. По-перше можна було судити і з його відповідей на запитання. Так, наприклад, народний депутат Євген Гринів так і не почув конкретної аргументованої відповіді на запитання, що його цікавило.

Щодо виступу Миколи Ба-

грова та його аргументації стосовно нещодавно прийнятого рішення Верховною Радою Криму, то вона, м'яко кажучи, не витримувала ніякої критики. Причому, слова про те, що Акт про державний суверенітет схвально сприйняла більшість населення. Не маючи на руках результатів соціологічних досліджень, висловлюватися так — це принаймні це раз підкреслювати належність до цієї категорії компартійної комеклатури, яка нещодавно виступала від імені народу, котрий лих не полегшено зітхнув після того, як її засиди з диктаторських крисел Але, очевидно, Микола Васильович своїх звичок й уподобань змінювати не збирається. Не думав, що виступ, що викликав безліч протистояння людей за національною та мовною ознаками, хоча він і підкреслює тім, що треба бути чесним перед собою і людьми. Якщо справді бути чесним, то передусім треба сказати: саме при потуганні Верховної Ради Криму, яку Микола Баргов очолює, Республіканський рух Криму розповзав антиукраїнську істерію. А знесення жителів кримських татар не так давно? Це що, тех робилося не без потугання колишнього компартійного лідера? Отже, можна йти по одне — конфронтація між людьми різних національностей можли-

ва за тієї політики, яку веде саме «команда Баргова».

До речі, розмовляючи з деякими депутатами Кримської Верховної Ради, я почув децю інші думки, ніж ті, що звучали з уст Миколи Васильовича. Вони вважають, що на референдумі, на який запропонує повністичні силими, не з'явиться шонай менше півмільйона населення. Щодо проголошення Криму незалежним державою, то за це можуть проголосувати навіть не всі ті, хто поставив свої підписи під рішенням про проведення референдуму, оскільки робили це люди не завжди добровільно. Вони так кожно вважають, що Україна має вести роз'яснювальну роботу, оскільки більшість людей просто не знають, які вигоди чи втрати матимуть у результаті здобуття незалежності.

Не відмовив у мужності і народним депутатам України — представникам Кримської Ар, які виступили проти створення на півострові заповідника комунізму. А се, ред думок, які найчастіше звучали на сесії, домінувала одна — скасувати Акт, прийнятий Верховною Радою Криму, як антиконституційний і антизакопний.

Василь ТУГЛУК, парламентський кореспондент «Голосу України».

АКТ ПРО ДЕРЖАВНУ САМОСТІЙНІСТЬ КРИМУ — ПРОБЛЕМА ПОЛІТИЧНА І ЮРИДИЧНА

Микола БАГРОВ

Документи сесії підтримали абсолютним більшістю депутатів і з одобреним висловлюванням більшістю жителів Криму. Тем самим я хочу підкреслити, що, не розбавившись в причинах цього, ми обречені плестись в хвосте подій, а не в лаві.

Потому я приймаю вас, парламентарі, всіх політиків, глибоко задумавшись над тем, що питає настроєні людей, піддаючи їх к тіль рішучим крокам.

Першою причиною є природне бажання людей бути вільними в своєму виборі, самостійно вирішувати свою долю незалежно від чужих політичних цілей.

Другою. Стремління людей зберегти нормальні історичні зв'язки, які хотіли, крім того, з іншими народами колишнього Союзу і перед тим, як з двома братськими славянськими народами: Україною і Росією.

Третью. Обеспокоєність реальністю, постраждалими людьми по національній, мовній, релігійній, а також економічній ситуації, яка може бути в Україні, якщо не будуть захищені права громадян на своїй землі.

Єсть і реальні основи для подібних настроїв.

Якщо бути чесним перед собою і людьми, то надо признати, что есть.

Кримчани не воспринимали трансформации вполне понятной и принятой нами идеи национального возрождения, чуждой ему национальной идее. Думаю, нынешнее общество еще не осознало того, что, став на путь создания независимых национальных государств, оно тем самым обрекает себя на определенные и очень опасные правила игры. Наступает время, когда правительство и государство должны быть не французскими и русскими, а государствами людей, кото-

Із виступів народних депутатів на сесії Верховної Ради України, яка розглядала політичну ситуацію в Криму

Кримська проблема

ные проживают на тех или иных географических пространствах.

Акт о провозглашении государственной самостоятельности — это пока политический документ, и чтобы стать правовым актом, он должен быть подтвержден общероссийским референдумом 2 августа. Все это соответствует абзацу 2 статьи 6 Закона Крымской АССР о референдуме, который до настоящего времени не был опротестован ни высшими органами государственной власти Украины, ни Генеральным прокурором Украины.

Как известно, согласно Декларации о государственном суверенитете, а также принятой Конституции Республика Крым входит в государство Украина. И это положение Верховного Совета Крыма его президиум последовательно проводит и считает, что на этой правовой базе возможно решить все, все вопросы, в том числе и самые сложные проблемы Крыма.

Раїса БАГАТИРЬОВА

Для того чтобы изменить территорию Украины в соответствии со статьей 70 Конституции Украины, необходимо согласие Украинского законодательного органа — Верховного Совета Украины, как выразителя интересов всего народа Украины.

Возможно ли дача такого согласия сегодня? Как известно, условиями правомерности договора есть прежде всего добровольное волеизъявление сторон, а пока есть только одностороннее решение руководства Верховного Совета Крыма, а не населения Крыма. В связи с этим невозможно признать Акт ру-

ководства Верховного Совета Крыма правомерным.

Нарушается статья 2 Закона Украины о разграничении полномочий между Украиной и Республикой Крым, которая говорит о том, что территория Республики Крым не может быть изменена или передана в состав другого государства либо административно-территориального образования без согласия на то народа Республики Крым. Как известно, такого согласия население Крыма на сегодня не дало.

Статья 71 Конституции провозглашает важнейший принцип демократического государства, направленного на единство, как такового, правового государства Украины, составной частью, которой есть Крым. То есть на территории Украины обеспечивается верховенство законов республики Украины, а не республики Крым.

Крым есть составной частью Украины, самостоятельно не решает все вопросы, которые относятся к его компетенции. И решать вопросы о самостоятельности или немогут, ибо это сегодня противоречит пунктам 1, 2 и 3 статьи 97 Конституции Украины. Так как вопросы внесения изменений в Конституцию Украины, принятия решения о национально-государственном устройстве, а также решение вопросов, связанных с изменением границ Украины, что приводит к изменению территории Украины, принадлежат к компетенции только государства Украины.

В связи с вышеизложен-

ными я предлагаю в соответствии со статьей 97 пунктом 31 Конституции Украины приостановить действия постановления Верховного Совета Республики Крым об Акте провозглашения государственной самостоятельности Республики Крым до решения Верховным Советом Украины вопроса о правомерности проведения референдума в Крыму.

Сегодня мы должны в своем разговоре привлечь аргументы права, а не аргументы эмоций. Если эти аргументы начнут действовать, начнет действовать закон, это будет говорить о том, что мы действительно на пути к построению правового государства.

Микола ПОРОВСЬКИЙ

Ми підсвітомо заплонува-ли очі, не враховували того, що особливо наближена до московської еліти комартиї, на номенклатуру Криму не змиряться з втратами позицій, а всеохопна мафія — з втратами мастів, дає, мисливських будинків, престижності місця відпочинку. А в результаті Верховна Рада України поставила під удар престиж нашої держави. Ми також поставили перед проблемою: чи бути їй такою. Адже з сепаратним відділенням Криму буде втрачено не тільки Чорноморський флот, не тільки на півдні України з'явиться іноземна військова база, яка контролюватиме половину України, на черзі інші регіони України, бо спроби приєднати Придністров'я через Новоросію до Росії не будуть припинені. Для цього розгорнулася в Криму прихильників Багрова і багатьох депутатів антиукраїнська істерія в пресі, на радіо, а ми з вами знову заплонуваємо на це очі.

Як і на те, що група РДК діяльність якого згідно з соціологічним дослідженням підтримує всього близько шести відсотків населення Криму, через нагнітання істерії добила здійснення своїх авантюристичних планів. Республіканський рух Криму, бойовицької організації розгорнула буквально терор щодо тих, хто лояльно ставився до України. Вже побито десятки людей, спалено на площі сім державних прапорів України. За повної бездіяльності органів управління внутрішніх справ у Криму з'явилось понад дві сотні донських козаків, здійснено спробу захопити зброю. Тобто створені всі передумови для розв'язання збройного конфлікту в Криму, який експортується із-за кордону.

З цього всього напрацьовується висновок, що вести далі політику потурання політичним авантюристам не тільки згубно, а й злочинно. Бо в результаті нашої бездіяльності в Криму пролетять кров, впаде до краю життєвий рівень, доведеться відчужити народ закрити на весь світ: «Рятуйте!» І ми будемо змучені рятівцями, але вже набагато більшою ціною, бо в Криму народ стане іншим. Це вже буде народ, розділений на ворожі табори. А ті авантюристи, які сподіваються за час владарювання в державі Крим вистигнути розпродади пляжі, санаторії, будинки відпочинку й втекти з викраденим, втечуть без сумніву, від відповідальності.

Тому я пропоную позбавити Верховну Раду Криму тимчасового статусу Верховної Ради, негайно призначити нові вибори Верховної Ради Криму і запровадити президентське правління в Криму.

(Газета продовжить друкування виступів депутатів у наступних номерах).

ЗІСТРІЧІ В СЕВАСТОПОЛІ

Згідно з попередньою домовленістю і на прохання керівника російської державної делегації на переговорах щодо Чорноморського флоту, 12 травня у м. Севастополі відбулися робочі зустрічі першого заступника Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинця і заступника Голови Верховної Ради Російської Федерації Ю. Ф. Ярова з військовими моряками жителями міста. Їх метою було безпосереднє ознайомлення з проблемами, які хвилюють севаستопольців, для всебічної і ретельної підготовки до другого раунду міждержавних переговорів, проведення якого передбачається у м. Дагомісі.

В. Дурдинець: Україна суворо дотримується норм міжнародного права.

Ю. Яров: Є підстави для подальшого ділового і демократичного ведення переговорів.

Під час зустрічі з членами Військової ради, командами з'єднань і частин Чорноморського флоту керівники державних делегацій України і Російської Федерації поінформували про підсумки першого раунду переговорів у м. Одесі, позиції сторін, пошук взаємоприйнятних рішень, відповіли на численні запитання присутніх.

В. В. Дурдинець підкреслював важливість справедливого, виваженого і беззав'язного вирішення питання щодо флоту, виклав основні

принципові підходи України стосовно цього. Було, зокрема, зазначено, що Україна виходить з принципу правоступуності щодо Чорноморського флоту, який дислокується на її території, суворо дотримуючись норм міжнародного права, оскільки керівники держав Східноєвропейської України як морська держава має законне право на власній Військово-Морській Силі достатню законодавчу базу для їх створення. Зауважалося, що Українці, згідно з діючими домовленостями на на-

радах керівників держав СНД, належить право самій визначати, яка частка флоту їй необхідна, виходячи з оборонного характеру власної військової доктрини. Відбулася конкретна розмова про практичні кроки України щодо виділення необхідних коштів на утримання флоту, забезпечення надійних гарантій соціального і правового захисту військовослужбовців, їх пенсійного забезпечення, роз'яснення назрілих соціальних-економічних проблем Криму і Севастополя зокрема, тощо.

Ю. Ф. Яров, підкреслюючи робочий характер зустрічі, зазначив, що делегації продовжать пошук взаємоприйнятних рішень. Відносно переговорів щодо розподілу Чорноморського флоту було зазначено: зру-

чатого рішення в м. Дагомісі, звернув увагу на те, що з більшістю позицій сторін є схожі положення, які дають підстави для подальшого ділового і демократичного ведення переговорів.

Керівники державних делегацій України і Російської Федерації зустрілися з громадськістю міста, групами ветеранів, дружин військових моряків, побували на одному з військових кораблів, у музеї Чорноморського флоту. Під час невинуватених і відвертих, іноді навіть гострих, бесід вони прагнули максимально конкретно і чітко відповісти на всі без винятку одержані запитання, глибоко і ґрунтовно вивчивши проблеми, пов'язані з Чорноморським флотом, з тим, щоб врахувати їх у своїй подальшій роботі у період переговорів.

ПРОГРАМА БУДІВНИЦТВА АРМІЇ ВИКОНУЄТЬСЯ

КИЇВ, 13 травня. (Кор. Укрінформ Микола Заїка). Сформульована Верховною Радою України програма будівництва армії Ю. Ф. Ярова з військовими моряками жителями міста. Їх метою було безпосереднє ознайомлення з проблемами, які хвилюють севастопольців, для всебічної і ретельної підготовки до другого раунду міждержавних переговорів, проведення якого передбачається у м. Дагомісі.

генерал-лейтенант Іван Біжан. Звичайно, додав він, можна було зробити більше, якщо нам не чинилася протидія, не торгувалися всіляко переговорний процес.

Торкаючись цього процесу, Іван Біжан відзначив, що на всіх етапах переговорів з військовим проблем ми почували себе впевнено, бо, на від-

міну від представників об'єднаного командування СНД, відстоювали конкретні інтереси конкретної незалежної держави. Одночасно він підкреслював, представники ОЗС СНД досить наполегливо відстоюють свої позиції. Отримавши регламентовані ці позиції — справа інша. Скажімо, від жодного міністра оборони

держав — учасниць СНД я не чув, що, наприклад, Чорноморський флот — це власність СНД, а з уст представників Головокомату чує постійно: «А аргументи ваючих військових, зробив висновок генерал».

Відносно переговорів щодо розподілу Чорноморського флоту було зазначено: зру-

шення є великі. Ми добились того, що з нами вже рахуються як з представниками незалежної держави. Невважаючи на неприйнятність позиції Росії щодо флоту, Іван Біжан висловив упевненість, що проблему Чорноморського флоту найбільш чиним часом все ж буде розв'язано.

За чим майбутнє

БІРЖА БЛАТУ
НЕ ВИЗНАЄ

Ще два-три роки тому до біржі ми ставилися, як до якогось примітних радянських неоруддя. Але коли радянська планова економіка, що трималася на командних вказівках Старої площі у Москві і вулиці Орденоносців у Києві, накладала довго жити, біржі стали єдиним місцем, де привілязовано (без кабарів, подарунків для чиновників) можна придбати все. За ринковими цінами, звичайно. Недаремно керівники таких промислових гігантів, як «Азовмаш», «Азовсталь», «Південметалургпром», «Електрон», Укрспілот, першими розуміли, що сподобалися на ширших дядьків з Держплану. Держпостачі вже марно. Вони і стали засновниками Української універсальної товарної біржі, яка недавно відзначила свій перший рік народження загальними зборами.

Президент Української універсальної товарної біржі Олександр Борковський на них говорив більше про перспективи, ніж про досягнення. А вони у біржі б. бо тут створені найкращі у республіці умови для роботи брокерів. Наприклад, сесійний зал автоматизовано і комп'ютеризовано, з 48 броньованих крісел на наладженню електричних зв'язок і існуюча біржа отримує інформацію про наявність товару майже з усіх бірж України та інших держав. Має біржа і свою газету «Гермес», яка стає все більш популярною у ділових колах.

Які перспективи Української універсальної товарної біржі? Ось що відповів Олександр Борковський:

— Ми маємо намір створити банк, відкрити торговий дім, створити на біржі спеціалізовані секції: хімічної продукції, будівельних матеріалів, енергоносіїв тощо. І, звичайно, поліпшувати умови праці брокерів на біржі, бо з нами діяли зацікавлені співробітники фірм Англії, Японії, Канади, Німеччини, Італії, Південної Кореї, Чехо-Словаччини, Угорщини. А це вже новий рівень. Право на проведення зовнішньоекономічних операцій ми отримали однією з перших серед комерційних структур. Отже, запрошуємо до нас на торги, які проводяться щотижня у середі та четвер у шостому павільйоні Республіканського центру виставок і ярмарків (колишня ВДНГ).

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

ПОПРАВКА

У матеріалі «З сокирами й лопатами» надруковано 29 квітня, в останньому абзаці третьої колонки треба читати: «Роман Василичин».

Не так давно наша газета розповіла про перебування в Україні англійських поліцейських зі Шотленд-Ярда. І ось тепер кілька областей з цільовим дорученням відіють співробітники Міністерства юстиції Канади Девід Райт і Ральф Огрок.

— Ми виявили не тільки гостинність, але й винайшову діловитість, — коментує перебування канадських юристів в Україні Служби безпеки України по Хмельницькій області його начальник, генерал Олексій Денишук. — Слідчий підрозділ практично допомагає заручитися колегам систематизувати документальні матеріали щодо людинавбивств діяльності фашистських пособників періоду війни.

Завдяки ретельній пошуковій роботі СБУ, зазначив генерал, багато злочинців знайдено на території Англії, США, Канади. Навіть постійна зміна місць проживання, а почасти — країн і прізвиськ, не рятує від справедливої кари за скоєне. На Хмельниччині знищено 221800 мирних українських та іноземних громадян, 255900 військовослужбовців, загальний підсумок кривавих злочинів фашистських катів та їх пособників.

Отже нема народного прощення більше 100 злочинцям.

Так і живемо

ЩЕ ОДНА РОЗКІШ

Як завідувача начальника відділу реставрації та обчислення індексів чин Волинського обласного управління статистики І. Заболотна, місцеві тарифи на комунальні послуги значно перевищують аналогічні показники в сусідніх областях. Так, плата за каналізацію на Микомирщині та Левашинці була піднята в 5 разів, у Рівненській області — в 19, а на Волині — в 26. Подібне відбувається і з платою за водопостачання, опалення. Звичайно, жри збереженні «немаєзливності» сервісу комунальників.

Отже, до автомобілів, меблів, якісної їжі, модного одягу, взуття тощо додалася ще одна розкіш — комунальні послуги. Так і хочеться вигукнути: «Даймо нічні горшки!».

«ІНТЕЛЕКТ».

ГРОШІ НА БУБОН!

Юні музиканти духового оркестру «Зміна» обласного плану піонерів отримали запрошення на свято музики і спорту, що відбувається нинішнього літа в «Артеку». Потрібно для цього 15 тисяч карбованців діти вирішили заробити самі. Вийшли на вулицю й почали грати, по-

клавши перед собою барабан, а зворушені слухачі не скупилися на винагороду, складаючи її до барабана. На адресу колективу надходили також благодійні пожертвування. Отже, мети вони досягнули.

Микола ВОЛОК.
Кіровоград.

Реалії

Трибуна
НА БАЗАРІ

ринок, який кількома шільними колами оповтає стадіон, де проходила маніфестація. Незважаючи на посилені мітинговий контроль, наші співвітчизники зумили доставити сюди стільки різноманітного краму, що складалося враження, ніби тут відкривалася філія відомого ужгородсько-

Ніщо не забуто

СБУ ВІДКРИВАЄ
АРХІВИ. КАНАДЦЯМ

що знайшли притулок на чужій землі. На багатьох із них в УСБ є достатньо документальних свідчень і доказаних живих очевидців злочинів.

Наприклад, теперішній громадянин Канади Микола Блонський, уродженець Хмельницької області, восени 1941 року добровільно вступив на службу в німецьку поліцію. Брав активну участь в арештах, побоїв і грабежах своїх земляків, людинавбивств, вилучав у кривавих оргіях 102-го карального батальйону. В 1942—1943 роках здійснював каральні операції проти партизанів Блорусу.

По літці руки в крові безневинних співвітчизників і в Григорія Ульницького. Саме він керував спалюванням осель в Підлісці і Зоулінцях Красилівського району, розстрілював односельчан у своєму Сарнові, в Попівцях, Купелі. Витівцях Волочиського

району, Андронівці Старокопистинського.

Неодноразово порушували питання перед урядом Англії про видачу воєнного злочинця Антона Ткачука жителі села Радисного Красилівського району. Ісправедливо вимогу підтримала вся Хмельницька область. Тоді на адресу Маргарет Тетчер надійшла не одна тисяча листів-звертань.

Пішов час. І Ткачук, передчуваючи кінець, кілька разів змінював свої англійські адреси. Тепер «б'ється» в Канаді. І там, за допомогою Служби безпеки, його знайшли земляки. Зараз він — під пильним поглядом канадської Феміди.

Зарубіжним юристам довелося годинами копіювати ці та інші матеріали в управлінні СБУ та обласному архіві, по ходу з'ясувати деталі, узгоджувати свої дії з

чинним законодавством України та Канади.

Налагодилися співробітництво пов'язав і унікальний випадок. Волею долі на час візиту канадців в управлінні розглядалася заява О. Кичановської з Рівненщини.

І родич Павло Антонович Остапчук, нині житель Канади, в 1937-му за безпідставними обвинуваченнями особливою нарадою НКВС був позбавлений волі на 10 років. Тож хмельницькі співробітники СБУ вручили канадським юристам довідку про реабілітацію П. Остапчука і тепло листа на його адресу. Передали реабілітованому і текст Закону України про реабілітацію жертв політичних репресій. Партиєри пообіцяли вручити Остапчику документи в Міністерстві юстиції Канади в урочистій обстановці і обов'язково із залученням тамтешньої української діаспори.

А ще відбулася робоча зустріч керівництва управління СБ та прокуратури Хмельницької області із зарубіжними юристами. На ній зазначали, що обговорювалися проблеми пошуку воєнних злочинців, розробок архівних фондів з цих питань, шляхи міжнародного співробітництва.

Михайло
ВАСИЛАШКО.
Хмельницький.

Факт і коментар

БАВОВНА:
ЯКІ ПЕРСПЕКТИВИ?

На Білозерщині, в агрофірмі «Лімана, посіють... базову. Поки що — 10 гектарів. Ініціатор експерименту — директор агрофірми Л. Смутич. У цих місцях базову колись вирощували, але відмовились — дозрівала пізно, врожайність невисока, проблеми з переробкою. Херсонський бавовняний комбінат, збудований у 50-х роках, працював на привізній сировині, що нині коштує надто дорого. Які перспективи?

— Можна говорити лише про експеримент не більше, — сказав начальник обласного управління В. Нікітченко. — Агротехнікою відношуван-

ня бавовни на півдні республіки схильні займатися науковці Українського НДІ зрошуваного землеробства і Херсонського сільськогосподарського інституту. Але для цього треба вирішити чимало питань — і технічних, і економічних. Очевидно, скороспілі сорти бавовни і необхідну техніку можна придбати. Та чи вигідно економічно братися за цю справу? Чи можна буде забезпечити сировинні місцеві комбінати? Відповідь дадуть розрахунки і практика.

Іван КАЛІНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Знай наших!

ВІД КОГО БІЛЬШЕ КОРИСТІ

Голова Сосницької районної Ради Микола Мухула шокував депутатів, заявивши на сесії про свою відставку, бо хоче стати фермером. За кілька кілометрів від райцентру він на 50 гектарах вирощує грецьку, пшеницю, картоплю і люпин. Домогатимся син Сашко, який недавно освоїв професію механізатора в СІТУ. Збиратися перебрисати до Сосниць з Чернігова старший син

Володимир, інженер за фахом.

Депутати не дуже хотіли задовольнити заяву новопризначеного фермера і вирішили залишити за ним відповідальність повноваження до 1 червня — можливо, це передумає.

— Ні, сказав Микола Макарович. — Я вирішив, що більше користі принесе на землі.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Коротко

РОЗЛУЧЕННЯ ПО-УМАНСЬКИ

Депутати Уманського райраду, вправуючи клопотання виборців, прийняли рішення про проведення місцевих виборів. Мета його — з'ясувати думку населення про доцільність поділу Уманщини на три райони: Ладимирський, Бабанський, Уманський. Самогоді на території району, що займає 140 тисяч гектарів, розташовано 50 сілських і селищних Рад з населенням понад 55 тисяч чоловік. До 1959 року агадані райони були нанесені на карту області. Потім їх об'єднали.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Ніщо не забуто

ВІДКРИВАЄ КАНАДЦЯМ

улок на чу-
тьох із них
докумен-
і показань
злочинів.
ершній гро-
ди Мико-
уродже-
ської облас-
року доб-
на служ-
ліцію. Брав
арештах,
х своїх зем-
нависництво
них оргіях
батальйо-
3 роках здій-
операції про-
поруші.
в крові без-
изників і в
ого. Саме він
няням оселі
инцях Кра-
ну, розстрі-
чан у своє-
опівнях, Ку-
Золочиського

району, Андронівці Старо-
костянтинівського.

Неодноразово порушували
питання перед урядом Анг-
лії про видачу воєнного зло-
чинця Антона Ткачука жите-
лі села Радісного Красилів-
ського району. Їх справедли-
ву вимогу підтримала вся
Хмельницька область. Тоді
на адресу Маргарет Тетчер
надійшла не одна тисяча листів-
звертань.

Ишов час, і Ткачук, перед-
чуваючи кінець, кілька разів
змінював свої англійські ад-
реси. Тепер об'явився в Кана-
ді. І там, за допомогою
Служби безпеки, його знайшли
лі земляки. Зараз він —
під пильним поглядом канад-
ської Феміди.

Зарубіжним юристам до-
велось годинами копіювати
ці та інші матеріали в управ-
лінні СБ та обласному архі-
ві, по ходу з'ясовувати дета-
лі, узгоджувати свої дії з

чинним законодавством Ук-
раїни та Канади.

Налагоджувальне співро-
бітництво пов'язав і унікаль-
ний випадок. Волею долі на
час візиту канадців в управ-
лінні розглядалась заява О.
Кичановської з Рівненщини.
Її родич Павло Антонович
Остапович, нині житель Кана-
ди, в 1937-му за безпідставни-
ми обвинуваченнями особли-
вою нарадою НКВС був поз-
бавлений волі на 10 років. Тож
хмельницькі співробітники
СБУ вручили канадським
юристам довідку про реабі-
літацію П. Остаповича і теп-
лого листа на його адресу.
Передали реабілітованому і
текст Закону України про
реабілітацію жертв політич-
них репресій. Партнери по-
обіцяли вручити Остаповичу
документи в Міністерстві ю-
стиції Канади в урочистий об-
становці і обов'язково із за-
лученням тамтешньої україн-
ської діаспори.

А ще відбулась робоча зу-
стріч керівництва управління
СБ та прокуратури Хмельни-
цької області із зарубіжними
юристами. На ній зацікавле-
но обговорювались пробле-
ми пошуку воєнних злочин-
ців, розробок архівних фондів
з цих питань, шляхи між-
народного співробітництва.

Михайло

ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Факт і коментар

БАВОВНА: ЯКІ ПЕРСПЕКТИВИ?

На Білозерщині, в агрофір-
мі «Лиман», посіяно... бавов-
ну. Поки що — 10 гектарів.
Ініціатор експерименту — ди-
ректор агрофірми Л. Смутчен-
ко. У цих місцях бавовну ко-
лись вирощували, але відмови-
лись — дозрівала пізно, вро-
жайність невисока, проблеми з
переробкою. Херсонський ба-
вовняний комбінат, збудований
у 50-х роках, працював на при-
візній сировині, що нині коштує
надто дорого. Які перспективи?

— Можна говорити лише
про експеримент, не більше.
— сказав начальник облсіль-
госуправління В. Нікішенко.
— Агротехнікою вирощуван-

ня бавовни на півдні республі-
ки схильні займатися нау-
ковці Українського НДІ зро-
шувального землеробства і Хе-
рсонського сільськогосподар-
ського інституту. Але для
цього треба вирішити чимало
питань — і технічних, і
економічних. Очевидно, ско-
ропілі сорти бавовни і не-
обхідну техніку можна при-
дбати. Та чи вигідно еконо-
мічно братися за цю справу?
Чи можна буде забезпечити
сировиною місцевий комбінат?
Відповідь дадуть роз-
рахунки і практика.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Знай наших!

ВІД КОГО БІЛЬШЕ КОРИСТІ

Голова Сосницької район-
ної Ради Микола Михуля
шокував депутатів, заявивши
на сесії про свою відставку,
бо хоче стати фермером. За
кілька кілометрів від рай-
центру він на 50 гектарах
вирощуватиме гречку, пше-
ницю, картоплю і люпин. До-
помагатиме син Сашко, який
недавно освоїв професію ме-
ханізатора в СПТУ. Збира-
ється перебраться до Сосни-
ці з Чернігова старший син

Володимир, інженер за фа-
хом.

Депутати не дуже хотіли
задовольнити заяву новоспе-
ченого фермера і вирішили
залишити за ним відповідаль-
ні повноваження до 1 червня
— можливо, ще передумає.

— Ні, — сказав Микола
Макарович. — Я вирішив, що
більше користі принесу на
землі.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Коротко

РОЗЛУЧЕННЯ ПО-УМАНСЬКИ

Депутати Уманської райради,
враховуючи клопотання ви-
борців, прийняли рішення про-
вести місцевий референдум.
Мета його — з'ясувати думку
населення про доцільність поді-
лу Уманщини на три райони:
Ладимирський, Бабанський і
Уманський. Сьогодні на тери-
торії району, що займає 140 ти-
сяч гектарів, розташовано 50
сільських і селищних Рад з на-
селенням понад 55 тисяч чоло-
вік. До 1959 року згадані райони
були нанесені на карту об-
ласті. Потім їх об'єднали.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Прецедент

УКРАЛИ КВІТИ ДЛЯ ЛЕНІНА

Активісти Руху Володимир
Осипчук і Лариса Корнієнко ви-
явили незвичайну крадіжку.
Квіти, покладені біля синьо-
жовтого знамена, «перекочува-
ли» до пам'ятника Леніну. Що
ж, це по-більшовицьки, так би
мовити, експропріація.
Один із активістів НРУ, юрист
Валерій Лазаренко, прокоментував
подію, як останню агонію при-
бічників вмираючої ідеї кому-
нізму. Та й самого вождя, зау-
важив він, скоро не буде: згід-
но з рішенням міськвиконкому
монумент повинні демонтувати
до 21 травня.

Валерій ЛАЗАРЕНКО.
Вінниця.

Прем'єри

ЧОМУ БОЛІСЯ ГОГОЛЬ

Микола Васильович Го-
голь побоювався жінок. Чо-
му? Цю таємницю розкрив
столичний театр імені Фран-
ка у новій виставі «Хто зра-
дить Брута?». П'єсу написав
Б. Жолдак та С. Мойсєєв
за мотивами повісті «Вій»,
постановка С. Мойсєєва. Чу-
дова сценографія (А. Алек-
сандрович-Дачевський) і му-
зика (Ю. Шевченко). Прек-
расні актори, особливо В. Ко-
ляга з О. Биструшкі. Так
чому ж Гоголь боявся жінок?
А тому, що варто було Хомі
Бруту політати кілька
хвилин з однією панночкою
— і все, навіть з того світу
вона не дає йому спокою.

Перший акт цієї п'єси, тим,
що підіймається їсти
настільки смачно й
віртуозно на сцені п'ють і за-
кусують. Другий акт — суто
філософський. Після нього ї-
сти вже не хочеться, а хоче-
ться мерщій дістати свою по-
тріпану записну книжку і за-
теелефонувати всім панноч-
кам, з якими колись доводи-
лось літати, — щоб сказа-
ти тихо: «Я не забув нічого.
Тільки не снітьсе, будь-лас-
ка, надто часто...».

Христофор ГРУША.

Реклама

Київський торговельно-економічний інститут

оголошує прийом
студентів за фахом:

- економіка та управління в тор-
гівлі та громадському харчуван-
ні, у тому числі зовнішньоеконо-
мічна діяльність підприємств
торгівлі, громадського харчуван-
ня і сфери послуг;
- комерційна діяльність на ринку
споживчих товарів і послуг;
- бухгалтерський облік, контроль і
аналіз господарської діяльності;
- товарознавство продовольчих
товарів;
- товарознавство непродоволь-
чих товарів;
- технологія продукції громадсько-
го харчування;
- організація виробництва та об-
слуговування у громадському хар-
чуванні, готельному господар-
стві та туризмі.

Термін подання документів:
на денну форму навчання
з 25 червня до 15 липня,
на заочну —
з 20 травня до 15 липня.

Прийом документів та складання
вступних іспитів на Чернівецькому
заочному факультеті проводиться
за місцем його знаходження.

День відкритих дверей відбудеться
16 травня о 14 годині.

Адреса інституту: 252156, м. Київ,
МСП, вул. Кіото, 19. Іхати метро
до станції «Понорська».

Тел. 513-63-63.

Чернівецький факультет: 274001,
м. Чернівці, вул. Леніна, 91.

Тел. 443-65-81,
442-97-14.

Ереван

СИЛИ САМООБОРОНИ МІСТО НЕ ЗАЛИШАЛИ

9 травня вірменські сили самооборони Нагірно-Карабась-
кої Республіки з жорстокими боями витіснили підрозділи
азербайджанської національної армії з міста Шуші. За остан-
ні місяці Шуша, яка розташована на вершині гори, звідки Сте-
панакерт видно, як на долоні, і яка через те має найважли-
віше військово-стратегічне значення для Азербайджану, бу-
ла перетворена на одну з найбільших баз азербайджанських
військових формувань. Саме з Шуші було зроблено перший
залп з установки «Град» по столиці НКР, і саме це місто до
9 травня залишалося єдиним не вірменським населеним пунк-
том у Нагірному Карабасі.

Атака на Шушу вірменськими силами самооборони почала-
ся ще на підступах до Степанакерта. Вже на початку травня
лінія фронту проходила по окраїнах столиці НКР, внаслідок
чого в місті склалася критична ситуація, яка загрожувала йо-
му взяттям і знищенням. Ця обставина і змусила керівницт-
во НКР ухвалити штурм Шуші. Контрнаступ було здійснено
вночі 8 травня. І ввечері 9-го вірменська сторона вже захо-
пила майже всі шушинські вогневі точки противника. Зазнав-
ши поразки на суші, азербайджанці розгорнули бойові дії з
повітря. Степанакерт обстріляли й бомбардували з бойових
вертольотів і літаків. Над Джермукським районом Вірменії
азербайджанський винишувач атакував пасажирський літак,
який вивозив зі Степанакерта до Горіс (Вірменія) поранених.
Підбитий Як-40 насили вдалося посадити в аеропорту вірмен-
ського міста Сісіан. На щастя, обійшлося без жертв.

Що ж стосується Шуші, то тут сьогодні перебувають вір-
менські сили самооборони НКР. Вони зайняли міцні позиції
й усупереч твердженням азербайджанської сторони за ми-
нулі два дні не залишали місто.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Полтава: шведський десант

КОРОЛЬ КАРЛ ПО

Можливо. Продюсер другої програми шведського наці-
онального телебачення Пітер Люндвалл, який знімав у
Полтаві відеофільм про життєвий шлях Карла XII, вис-
ловив готовність ознайомити із стрічкою і полтавців. От-
же, повернення може відбутися через двісті вісімдесят
один рік. Принаймні на телеекрані. Власне, робота швед-
ських телевізійників над фільмом про свого войовничого
короля і стала приводом до нашої розмови.

— Пане Люндвалл, будь-
ласка, представте творчу гру-
пу.

— Фільм робимо за сце-
нарієм відомого письменни-
ка Германа Лінквіста, який
одночасно є і ведучим. Та-
кож є у групі фотограф-опе-
ратор Йен Йесен, звуорежи-
сер Руне Ендстрьом і техніч-
ний редактор Санді Гольсон.

— Яка мета вашої поїз-
дки?

— Наша програма — зро-
бити одногодинний фільм
про життєвий шлях короля
Карла XII. Ідея це моя. А
взагалі, на другому каналі
національного телебачення,
який ми представляємо, йде

цикл передач про історичні
особи Швеції.

— Постать короля Карла
XII історична. Ви шукаєте
якісь невідомі сторінки з
його життя?

— Ні. Фільм суто доку-
ментальний, нічого нового ми
сюди додати не можемо. І
побудований він у хроноло-
гічному порядку, як біогра-
фія: від народження і до
смерті. Ми побували вже у
Нарві, затим у Полтаві (у
фільмі вона займає 18—20
хвилин ефірного часу). Далі
вілїтаємо на Бендері, Стам-
булі і в Норвегію, де Карла
XII було смертельно поране-
но.

У сусідів

ЯК БИ НЕ СТАЛОСЯ НАВПАКИ

Великий переполох у де-
путатському корпусі Росії
викликала недавня заява Бо-
риса Єльцина про те, що в
республіці потрібно провести
референдум по новій Консти-
туції, в котрій уже не буде
згадка з'їзду народних обра-
нців.

Судячи з реакції депута-
тів, цей вислів Президента
став для них повною несподі-
ванкою. Аж не далі як на
VI з'їзді Борис Миколайович
підкреслював, що він, мов-
ляв, категорично проти та-
кого роду заходів, котрі ла-
мають усталені структури
влади.

До цієї заяви Єльцина не-
гативно поставилися і чимало
політичних партій, зо-
крема кадети, соціал-демок-
рати, «Вільна Росія», Рух
демократичних реформ та де-
які інші.

Що це — чергова перебу-

дова в російських коридорах
влади? Деякі спостерігачі не
заперечують такого варіант.
Адже життєвий рівень росі-
ян дедалі швидше котиться
донизу. Віддачі від економіч-
них пертурбацій не видно. Як
пояснити народові все це? Гру-
бо кажучи, потрібно знайти
«козла відпущення». Однак
упевненості, що на зміну ни-
нішнім законодавцям прий-
дуть передові радикали, не-
має ні в кого. Як би не ста-
лося навпаки: люди можуть
віддати голоси тим, хто їм
пообіцяє дешеву горілку й
ковбасу. А саме з такими
програмами набирають собі
очки Жириновський, Мака-
шов та їм подібні. Коли б
не сталося так, що замість
осяяних вершин цивілізованого
ринку Росію не повернуло
назад до тоталітаризму.

Володимир БАБЕНКО.

Москва.

Баку

ПРАВДУ НЕБАГА

У чіткі руки
сьогодні всіх.
Фронті Азер-
хто має інфор-

Але, на жаль,
міністерство
питання не де-
ній. За відомо-
8 травня міст
зруйнована. С-
ної інформації
терства оборо-
менами. Того
посилаючись
всюдило інфо-
силами. Насту-
перехід міста
ня до півдня
Шуші. Поміч-
якою-небудь
чей у цьому
передувала ін-
телекомпанії
широкомасшта-
піддається ра-
ковська прес-
вогневих точок

— Де вда-
нашому міст
на північ?

— Зійомки
жовному іст-
му заповідни-
битви, на по-
бої, біля пів-
від шведів
у Побиванці
ли Хрестово-
настир, в як-
Карла XII. І
тольоті до І
Дніпрі, де д-
взято понад
ких воїнів. Л-
то, як на ме-
патичне міст
прочуд прив-
картині ми

Я дуже р-
ричні місця
під опіку де-

— Сьогод-
ті сталося ч-
народ по-но-
му Полтав-
статі голов-
тих часів:

Люди

Дорого-
у районі
ФРН). Ру-
сяг прове-
мільйонів
метра і а-
якому до-

3 «гарячих» точок

Бреван

СИЛИ САМООБОРОНИ МІСТО НЕ ЗАЛИШАЛИ

9 травня вірменські сили самооборони Нагірно-Карабаської Республіки з жорстокими боями витіснили парадні азербайджанської національної армії з міста Шуші. За останні місяці Шуша, яка розташована на вершині гори, звідки Степанакерт видно, як на долоні, і яка через те має найважливіше військово-стратегічне значення для Азербайджану, була перетворена на одну з найбільших баз азербайджанських військових формувань. Саме з Шуші було зроблено перший заступ з установи «Град» по столиці НКР, і саме це місто до 9 травня залишалося єдиним не вірменським населеним пунктом у Нагірному Карабасі.

Атака на Шушу вірменськими силами самооборони почалася ще на підступах до Степанакерта. Вже на початку травня лінія фронту проходила по окраїнах столиці НКР, а наслідком чого в місті склалася критична ситуація, яка загрожувала йому взяттям і знищенням. Ця обставина і змусила керівництво НКР ухвалити штурм Шуші. Контрштурм було здійснено до 8 травня, і ввечері 9-го вірменська сторона вже захопила майже всі штурмові позиції проти міста. Завдяки поразкам на суші, азербайджанці розгорнули бойові дії з повітря. Степанакерт обстріляли й бомбардували з бойових вертольотів і літаків. Над Джермукським районом Вірменії азербайджанський винишувач атакував пасажирський літак, який вивозив із Степанакерта до Горіс (Вірменія) поранених. Підбитий Як-40 наспів вдалося посадити в аеропорту вірменського міста Сісіан. На щастя, обійшлося без жертв.

Що ж стосується Шуші, то тут сьогодні перебувають вірменські сили самооборони НКР. Вони зайняли міцні позиції й у суверені твердженням азербайджанської сторони за минулі два дні не залишали місто.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Баку

ПРАВДУ ЗНАЄ НЕБАГАТО ХТО

У чийх руках перебуває місто Шуша? Це запитання хвилює сьогодні всіх. І тих, хто збирався біля штабу Народного Фронту Азербайджану почути хоч якусь інформацію, й тих, хто має інформувати народ, — себто журналістів.

Але, на жаль, доступ до джерел інформації перекрито. Ані міністерство оборони, ані апарат президента відповіли на це питання не дають. За зв'язок з прикордонними районами відсутній. За відомостями поранених у боях з Шушу, в ніч з 7 на 8 травня місто піддано масованому обстрілу. Шуша повністю зруйнована. Однак до 9 травня про становище в місті офіційної інформації не було. Тільки 9 травня представники міністерства оборони республіки визнали факт взяття міста вірменцями.

Того ж дня ввечері республіканське телебачення, посилаючись на повідомлення міністерства оборони, розповсюдило інформацію про взяття міста азербайджанськими силами. Наступного дня те ж міністерство повідомило про перехід міста під контроль вірменських формувань. 11 травня до піднята не було офіційної інформації про становище в Шуші. Помічник міністра оборони повідомив, що не володіє якою-небудь інформацією щодо цього. Про дійсний стан речей у цьому регіоні знає тільки небагато хто. Взяття міста передавало інформація атака російського телебачення й телекомпанії «Останкіно». Мовляв, Азербайджан готується до широкомасштабної війни проти вірмен, щоденно Степанакерт піддається ракетному обстрілу. Невипадково й те, що московська преса факт взяття міста формулює як «придушення вогневих точок протиміжних».

Ровшан АЛІЄВ.

Полтава: шведський десант

КОРОЛЬ КАРЛ ПОВЕРНЕТЬСЯ?

Можливо. Продюсер другої програми шведського національного телебачення Пітер Ліндвалл, який знайомий з Полтавою відомий про життєвий шлях Карла XII, висловлює готовність ознайомити із стрічкою і полтавців. Ож, повернення може відбутися через двісті вісімдесят один рік. Принаймні на телеекрані. Власне, робота шведських телевізійників над фільмом про свого воєначальника короля і стала приводом до нашої розмови.

— Пане Ліндвалл, будь ласка, представте творчу групу.

— Фільм робимо за сценарієм відомого письменника Германа Лінквіста, який одночасно є і ведучим. Також є у групі фотограф-оператор Йен Ісен, звукоінженер Руне Едстрём і технічний редактор Санді Голсон.

— Яка мета вашої постановки?

— Наша програма — зобразити односторонній фільм про життєвий шлях короля Карла XII. Ідея це моя. А взагалі, на другому каналі національного телебачення, який ми представляємо, йде

цикл передач про історичні особи Швеції.

— Постає питання Карла XII історична. Ви шукаєте якісь невідомі сторінки з його життя?

— Ні. Фільм стоїть документальний, нічого нового ми сюди додати не можемо. І побудований він у хронологічному порядку, як біографія: від народження і до смерті. Ми побували вже у Нарві, з тим у Полтаві (у фільмі вона займає 18—20 хвилин епіроного часу). Далі вилтаємо на Бендері, Стамбулі і в Норвегії, де Карла XII було смертельно поранено.

— Де вдалося побувати у нашому місті, що відзняти на плівку?

— Зйомки робили в Державному історико-культурному заповіднику Полтавської битви, на полі, де точилися бої, біля пам'ятника шведським в'язням — їх нащадків — у Північній. Також відвідали Хрестовоздвиженський монастир, в якому була ставка Карла XII. Відзняли на вертольоті до Переволочної на Дніпрі, де до полону було взято понад 16 тисяч шведських воїнів. А щодо Полтави, то, як на мене, це дуже символічне місто і люди тут напроцьод привітні, гостинні. У картині ми це відзначаємо.

І дуже радий, що ці історичні місця доглянуті, взяті під опіку держави.

— Сьогодні в нашому житті сталося чимало змін, і наш народ по-новому оцінює і саму Полтавську битву, і самі події головних ділових осіб тих часів: Петра I, Карла

XII, гетьмана Мазепи. Ви це помітили?

— Так, у музеї побачив кілька картин, на яких зображений Мазепа. Ще два місяці тому їх не було. Щодо поразки Карла XII під Полтавою, то вона, на мій погляд, була немінуча.

— Ми будемо молоді державу і маємо чимало труднощів. Ваш погляд на її перспективи і побажання українцям?

— Навіть побожного погляду досить, щоб зрозуміти, яка багата наша держава. І яка багата ваша держава. І це — заповідь майбутньої могутності. Годами, що Україна буде миротворити в інших державах, співпрацювати з іншими народами. І в цьому ми бажаємо вам успіху.

— Дякуємо за розмову.

Інтерв'ю провів Григорій ГРИНЬ, власний кореспондент «Голосу України». Полтавська область.

У сусідів

ЯК БИ НЕ СТАЛОСЯ НАВПАКИ

Великий переполох у депутатському корпусі Росії викликала недавня заява Бориса Єльцина про те, що в республіці потрібно провести референдум по новій Конституції, в якій уже не буде місця з'їзду народних обранців.

Судячи з реакції депутатів, цей вислів Президента став для них повною несподіванкою. Адже не дад і на VI з'їзді Борис Миколайович підкреслював, що він, мовляв, категорично проти такої роду заходів, котрі ламають усталені структури влади.

До цієї заяви Єльцина негативно поставилися і чимало політичних партій, зокрема надеті, соціал-демократи, «Вільна Росія». Рух демократичних реформ та деякі інші.

Володимир БАБЕНКО.

Москва.

Погляд

Людино, захисти землю й себе...

Дорогою в мертвому світі оглядає траса, що проходить у районі колишніх уранових розробок Літтенберг (Північна ФРН). Руду добували тут у 1962—1976 роках, при цьому об'єднанні розробників робіт становили у загальному 160 мільйонів кубометрів породи. На площі заводської 1,6 кілометра і заширили 900 метрів анкі величезний кратер, в якому досі спостерігається підвищене виділення радюну.

Фото ЦЕНТРАЛЬБІЛЬД — ІТАР — ТАРС.

Отакої!

КОРОТКІ ПРОВОДИ

Напрякніці квітня працівники литовського Міністерства охорони краю затримали в полізі Москва — Калініград тріох російських солдат, котрі направилися на службу до Литви. У «мандриків» узали пояснювальні записки, а потім нагодували, дали паліяночі хліба, трохи грошей і відправили... назад.

Микола СТАНОВИЧ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Кримська проблема

БІЛЬ СІМ'І НАШОЇ

Нічого немає гіршого, як розбрат у власній сім'ї. І те, що трапилося недавно в Криму під тиском сил, яким байдуже, бути чи не бути вільній Україні, боліше зачіпає кожного громадянина нашої держави. Як вийти з цієї несприятливої ситуації, що склалася в кримському краї? Як діяти, щоб не допустити подальшої конфронтації між жителями кримської землі і всіх інших регіонів України? Думками з цього приводу діляться депутати Верховної Ради України, народні посланці з Республіки Крим.

Сергій ЦЕКОВ:

Виваженість і ще раз виваженість

Те, що трапилося в Криму, вважаю наслідком окремих помилок, які допустила Верховна Рада України відносно нашого краю. У депутатів не було бажання враховувати ситуацію, що почала складатися в Криму, вони спрощено підійшли до обговорення проекту Закону про розмежування повноважень між Україною і Республікою Крим. Незважаючи на настійливі заклики підійти до цих проблем дуже серйозно і знамено, зокрема нічого не змінювати в проекті Закону, який розроблявся півтора місяця за участю різних політичних сил регіону, Верховна Рада його не тільки переполітизувала, а фактично загубила. В результаті прийнято документ, який перекреслює державність Криму, громадянство, право власності його жителів на природні ресурси, ведення зовнішньоекономічної діяльності, законодавче регулювання вільних економічних зон та інше.

Знаєте, коли кажуть, що Крим не має права на державність, а цім як не можна погодитися. І не тільки тому, що сам корінний кримчанин, бо тут жили мої батьки й діди, а я виходаю з жасад історичної справедливості. Зрештою, Президент України не раз проголошував тезу про право Криму на державність. І все ж, незалежно на це, Верховна Рада України прийняла рішення, за яким Крим фактично втратить свою державність. Все це було дуже образливо не тільки для мене, а й для усіх жителів нашої землі.

Депутати Верховної Ради України пішли на поводу таких парламентаріїв, як С. Головатий, Розумієць, С. Головатий усі проблеми намагались оцінювати тільки з позиції права. Але ж політика і юриспруденція не одне й те саме. І не можна отак у лоб сприймати дії тих чи інших сил, за якими стоять живі люди.

Сьогодні ситуацію в Криму оцінює би як таку, що перебуває в стані нестійкої рівноваги. Бо внутрішнє напруження людей не проходить, доля Криму сьогодні в усіх на устах. Нестабільність ця почалася не сьогодні, а приблизно тоді, як розпався Союз. Що б ми там не казали, а Крим завжди вважав себе спочатку частиною Союзу, а потім уже України. Хай це не кожному приємно слухати, але така правда, і від неї нікуди не дінешся.

Ось тепер ми на порозі ре-

ферендуму. Думаю, що люди проголосують за самостійність Криму і напруженість, безперечно, від цього не зменшиться. Однак, якщо Верховна Рада України утримається від прийняття сузових заходів щодо Криму, конфлікт ще можна розв'язати, як кажуть, мирним шляхом. І не треба підігравати увагу до наших проблем. Бо перебільшена увага неодмінно посилила сепаратизм, а це буде не на користь України. Тим більше зовсім неприпустимо вдаватися до якихось силових дій. Бо це негайно призведе до створення військових формувань, зачатих яких уже з'явилися. А за цим, як ви розумієте, недалеко й до прямого силового протистояння. Люди тільки згуртуються у спільній боротьбі за свою незалежність.

Отже, виваженість і ще раз виваженість кожного слова, що лунає на адресу Криму, політичне, а не силове розв'язання нинішнього конфлікту.

Анатолій МАТИЙКО:

Не допустити розколу

Я один з тих, хто брав участь у розробленні проекту Закону про розмежування повноважень. Тоді ми попередньо домовилися, що прийняти його треба без зміни, щоб не вносити яблук розбрату. Однак, коли перша сторона — Верховна Рада Республіки Крим — погодилася з цим, то друга відкинула цю домовленість. Осць з цього моменту пішло-поїхало. Кримські депутати на своїй сесії прямо заявили, що Верховна Рада України такими діями висловлює неповагу до них, а потім представники РДК зуміли зібратися за зарані розписаною партитурою і провести ці рішення, які прагнули. Вони з обговорення Закону про статус Криму зосконили на тему державної незалежності, і хоч найбільш тверезі депутати попереджали про антиконституційність такого кроку, акт про державну незалежність Криму був прийнятий. Правда, 6 травня він був де-що змінений, у ньому з'явилися формулювання, які гласили, що незалежна держава Республіка Крим входить до складу України на договірних началах. Я там, до речі, задавав запитання: «А якщо Україна не захоче підписувати таку угоду, тоді що — вихід з України? Це ж пряме порушення Конституції України, що тягне за собою певні наслідки».

Взагалі, я думаю, що в цій політичній боротьбі постраждає передусім населення Криму, бо всі ці перипетії не закінчаються добром, та й усіх України, оскільки певний

розкол всередині неї уже стався. Осць чого добився парламент України, який не прислухався до голосу кримської депутації і діяв надто прямолинійно.

Нині всі ми чекаємо притягу Президента України, який заявив про широку передачу повноважень Криму, що далі не були гарантовані.

Що трапиться далі? Вочевидь, виникнуть нові конфліктні питання, які це вже траплялося. Постає питання про розпуск Верховної Ради Республіки Крим, про відміну її Конституції в такому варіанті, як нині, буде проведено ревізію основоположних документів, прийнятих щодо Криму на предмет відповідності їм Конституції України. І хоч зміна статусу Криму навряд чи відбудиться, ці протиріччя самі собою підігріють недобрі настрої. Адже референдум вже ніхто не зупинить. А ідея незалежності буде підтримана людьми — хто ж від неї відмовиться. Осць тоді одній варіант означатиме вихід. Тоді виникає питання: на яких умовах? Коли ж і це рішення буде відмінено, конфлікт спалахне з новою силою.

Я твердо переконаний, що ситуацію значно можна розрядити виснаженням у бюлетень референдуму третього питання, яке приблизно звучало б так: «Чи за Крим у складі України?».

Хочу, щоб багато хто задумався, як поведстися далі в цій ситуації. Адже незалежність Криму оголосила саме Україна. І всі конфлікти, що виникають, треба вирішувати на правовій основі, саме в Україні, а не десь шукати третейського суду в інших місцях.

Давайте пригадаємо, де завжди починалися конфлікти і війни після розпаду Радянського Союзу. Звичайно ж там, де в самих республіках починався розбрат, розкол. Тож чи не час нам обити висновки з гірких уроків історії?

Гадаю, що нині розумним кроком українського парламенту було б звернути увагу Верховної Ради Криму на те, що вона допустила антиконституційне порушення, і запропонувати їй зробити відповідні висновки і дії. Адже не можна допускати в державі, в якій живеш, порушення чинної Конституції. А далі неробдіжно вступити в активні переговори — щось та мусить-таки вирішитися: у нас, гадаю, достатньо розумних людей.

Інтерв'ю взяв
Анатолій
КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про затвердження звіту про виконання Державного бюджету Української РСР за 1990 рік

Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити звіт про виконання Державного бюджету Української РСР за 1990 рік по доходах у сумі 45.120.123 тис. карбованців і по видатках у сумі 43.776.444 тис. карбованців.
2. Затвердити звіт про виконання республіканського бюджету Української РСР за 1990 рік по доходах у сумі 24.749.489 тис. карбованців і по видатках у сумі 23.916.034 тис. карбованців.
3. Включити до складу звіту про виконання Державного бюджету Української РСР за 1990 рік звіти про виконання бюджетів областей, міст Києва і Севастополя за 1990 рік по доходах у сумі 20.370.634 тис. карбованців і по видатках у сумі 19.860.410 тис. карбованців, у тому числі по областях, містах Києву і Севастополю:

Області і міста	Доходи (тис. карбованців)	Видатки (тис. карбованців)
Вінницька	896.992	789.335
Волинська	491.969	489.955
Дніпропетровська	1.333.733	1.258.273
Донецька	1.490.002	1.479.328
Житомирська	707.476	750.932
Закарпатська	458.192	431.381
Запорізька	705.887	731.965
Івано-Франківська	545.600	513.134
Київська	818.636	808.684
Кіровоградська	561.382	538.883
Кримська	892.786	831.892
Луганська	912.036	918.426
Львівська	897.448	917.741
Миколаївська	699.944	677.208
Одеська	1.073.947	1.076.106
Полтавська	658.261	657.879
Рівненська	481.465	520.529
Сумська	684.369	649.330
Тернопільська	587.270	534.077
Харківська	1.100.172	1.071.824
Херсонська	571.669	583.178
Хмельницька	609.247	604.989
Черкаська	694.591	647.791
Чернівецька	422.339	411.253
Чернігівська	715.007	658.840
м. Київ	1.209.998	1.139.755
м. Севастополь	150.216	137.722

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩм. Київ
22 квітня 1992 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про затвердження звіту про виконання Республіканського бюджету Української РСР за 1991 рік

Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити звіт про виконання Республіканського бюджету Української РСР за 1991 рік по доходах у сумі 51.123.894 тис. карбованців і по видатках у сумі 79.158.739 тис. карбованців, з перевищенням видатків над доходами у сумі 28.034.845 тис. карбованців.
2. Заборгованість Республіканського бюджету установам банку по фінансуванню у 1991 році видатків бюджету, не забезпечених доходними джерелами, та заборгованість по виплаті різнці в цінах на сільськогосподарську продукцію, включаючи заборгованість минулих років, в загальній сумі 50.482.715 тис. карбованців віднести на державний внутрішній борг

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩм. Київ
22 квітня 1992 року

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національний банк України 14 травня 1992 року встановлює такі курси карбованця і купону до іноземних валют:

за одиницю іноземної валюти	ринковий	офіційний
100 австралійських доларів	7502-00	43-27
100 австрійських шилінгів	865-00	4-99
100 англійських фунтів	17970-00	103-65
100 бельгійських франків	17-00	1-08
100 німецьких марок	6126-00	35-33
100 голландських гульденів	3444-00	31-40
100 датських крон	12580-00	72-36
10000 італійських лір	813-00	4-69
100 канадських доларів	8304-00	47-90
100 норвезьких крон	1570-00	9-36
100 доларів США	10000-00	57-68
100 фінських марок	2257-00	13-02
100 французьких франків	1821-00	10-51
100 шведських крон	1700-00	8-81
100 швейцарських франків	6590-00	38-01
100 японських ієн	755-00	4-35
100 іспанських песет	12580-00	72-36
10000 грецьких драхм	975-00	5-62
100 ірландських фунтів	519-00	2-99
100 ізраїльських фунтів	10966-00	63-25
100 ісландських крон	173-00	1-08
1 нувейтський динар	343-05	1-98
100 ліванських фунтів	63-00	0-36
100 португальських ескудо	219-00	4-15
100 сингапурських доларів	6047-00	34-85
100 турецьких лір	15-00	0-49

Комерційні курси валютних валют по угодах, підписаних до 01.12.91 року:

100 доларів США по розрахунках із Афганістаном	57-68
100 доларів США по розрахунках із Іраном	57-68
100 англійських фунтів по розрахунках із Єгиптом	259-13
100 англійських фунтів по розрахунках із Сирією	103-65
100 індійських рупій по розрахунках із Індією	3-15

Валютний коефіцієнт купону до карбованця при здійсненні не-
торговельних операцій складає 1:0.
Облік по неторговельних операціях проводить за ринковим
курсом.
При сплаті митного збору ринковий курс використовується
лише по угодах, підписаних після 1 травня 1992 року.

На шпальтах
преси Рад

Квіти «мамі Тетяні»

Чи доводилося вам бачити або чути, щоб голові колгоспу на звітньо-виборних зборах після звітної доповіді дарували квіти? Не доводилося? А ось у колгоспі імені 12-річчя РСЧА Слов'янського району, що на Донеччині, як повідомляла районна газета «Вісті», сталося саме так. Хлобороби піднесли голові правління Тетяні Трохимівні Родінійській розкішний букет на знак подяки за її велику турботу про розвиток колективного господарства і соціальний захист сільських трудівників.

«Мама Тетяна» — так любовно величають її в селищі Черкаському. Шість років тому вона очолила місцевий колгосп. З тих пір господарство все влучніше йде вгору, з року в рік перевиконує державні замовлення на всі види продукції, його рентабельність зростає за цей час в десять разів. Значна частина наявних коштів спрямовується на забезпечення потреб колгоспників. Це для них у тваринницькому містечку відкрито медичний профпункт, швейну майстерню, магазин, організовано приймати замовлення на товари першої необхідності. За цінами, які в кілька разів нижчі за державні, колгосп продає своїм трудівникам м'ясо, сало, олію, гречану крупу, інші продукти власного виробництва. Кожний колгоспник сім'ї змогли на борошно по два мішки пшениці. Особлива увага ветеранам і самотнім колгоспникам. Їм щокварталу певна кількість цих продуктів видається безкоштовно. Удосконалили і оплату праці. Залежно від трудового стажу колгоспникам надається певна доплата до зарплати. А тим, хто виходить на пенсію, додатково сплачується по 30 карбованців за кожний відпрацьований рік.

Квіти ж Тетяні Трохимівні колгоспники подарували за особливої нагоди: нещодавно в їхній квартирі вперше прилигло «годує» паливо природний газ. Люди знають, яких зусиль докладала «мама Тетяна», щоб дістати трубу, когли, газові лінії, спорудити газорозподільну мережу тощо. І це в наш час, коли за кожну трубу і за кожну цеглину підприємці-монополісти вимагають: дай м'яса, сала, дай олію...

Неймовірно важко. Але депутат Слов'янської районної й Черкаської селищної Рад народних депутатів Тетяна Родінійська робить усе можливе, щоб невідомо виконати накази своїх виборців.

ТАК ЦЕРКВИ ЄДНАЛИСЯ...

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ПРО ПРИЄДНАННЯ
КИЇВСЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ
ДО МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ

Український гетьман Іван Самойлович (роки гетьманування 1672—1687) був виключно покірний московському уряду. Поклякчас пам'ятав цей гетьман, що його попередник Дем'ян Многогрішний ні за що ні про що, а лише за намовою деяких старшин опинився в Сибіру. Отож коли московський уряд заохотив бачити київським митрополитом такого владу, який би згодився на висвячення не константинопольським, як було до цього, а московським патріархом, Самойлович одразу ж знайшов потрібного кандидата. Це був родич Самойловича, список Луцький, у мирському житті князь Гedeон Святослав-Четвертинський.

Та от біда — константинопольський патріарх не погоджувався на таке діло. Не знав старий, з ким має справу, Московський уряд «ковчав» його у досить красномовний спосіб. Туреччина саме в той час була зацікавлена у збереженні добрих відносин з Московією, бо Польща заважала їй клопотів. А патріарх константинопольський перебував, асна річ, в Константинополі, під турецькою владдою. І московський уряд у цій ситуації не знайшов нічого кращого, як просити турецького великого візира вплинути на патріарха константинопольського. Як візир «впливав», того ніхто не знає, але патріарх мусив погодитися. Отож після цього «християнського» вчинку московського уряду і московської патріархії київський митрополит став підлеглим Москві.

Покірність не врятувала гетьмана Самойловича. Ситуація змінилася. Москва стала союз-

**Архієрейський
Собор Руської
православної
церкви, як відомо,
відмовив
Українській
православній
церкві
в самостійності,
перенісши питання
на Помісний Собор.
А як відбувалося
своєго часу
підпорядкування
Української
церкви
Московському
патріархату? На
прохання
багатьох читачів
подаємо стислу
довідку.**

ницькою Польщею, пристрасть до антитурецького союзу і російське військо на чолі з князем Голіциним посунуло на Крим. Гетьмана Самойловича разом з козацьким військом зобов'язали взяти участь у поході. Гетьман, знаючи війну в степових, південних умовах, давав князеві добрі поради і перед походом і під час нього. Голіцин не прислухався. Похід провалився. Винуватцем невдачі зробили Самойловича. У такий спосіб рятували від відповідальності Голіцина і його покровителя, царяну Софію.

Самойлович зі старшим сином «загрукотів» до Сибіру, а молодшому його синові одрубали голову, бо не те говорив під час арешту.

Як бачите, історія з усіх боків повчальна.

Наш архіваріус

Спорт

ХОКЕЇСТІВ ПРИЙНЯЛИ...

У Празі пройшов черговий конгрес Міжнародної федерації хокею (ІТХФ), до порядку денного якого входило й питання про прийом нових членів. Світове хокейне співтовариство поповнило федерації України, Білорусі, Казахстану, Литви, Латвії, Ес-

тонії, Азербайджану, Сербії, Хорватії.

У вересні нинішнього року новачки, можливо, проведуть відбірковий турнір. Три найкращі збірні дістануть право наступної весни стартувати в чемпіонаті світу в групі С.

...ФУТБОЛІСТИ — НА ЧЕРЗІ

Федерація футболу України, як розповів нам її голова Віктор Браницький, отримала запрошення на 48-й конгрес ФІФА, який відбувається 2 липня 1992 року в Цюриху (Швейцарія).

Кілька місяців тому, — поділявся В. Браницький, — ми надіслали необхідні документи до Міжнародної федерації. Вони були схвалені і прийняті з незначними зауваженнями відносно чотирьох пунктів. На підставі цих документів ще раніше Україні надали тимчасове членство у ФІФА. Тепер у Швейцарії нам має бути надане постійне «гражданство».

Нашіх читачів цікавить і таке питання: чи стає наша держава членом Європейської спілки футболістів, асоціації — УЕФА? Адже болельники розраховують на те, що українські клуби вже нинішньої осені змагатимуться в євротурнірах.

І правильно розраховують. УЕФА — підрозділ ФІФА, тимчасовим членом якої Україна вже є. А значить, подібний статус вона автоматично дістала й в європейській федерації 31 травня визначився володар Кубка України, а 21 червня — чемпіон і срібний призер Ці

команди ми внесемо до заявки, яку одразу ж відправимо до Цюриха...

— Цікаво, а яка реакція на звернення української федерації з пропозицією провести відбірковий турнір серед збірних Росії, Білорусі, Грузії та України за право взяти участь у чемпіонаті світу 1994 року в США?

— Першими відгукнулися, і досить дивно, білоруси. Вони заявили, що у них... слабка команда. Відомостей з Москви, Тбілісі, ФІФА поки що не маємо. Утім, опускати руки не збираємося. На конгресі в Цюриху в ліній знову порушимо це питання. Ми схилили до думки, що правонаступником СРСР на черговому чемпіонаті світу має бути країна, яка делегувала найбільше гравців до збірної на попередній чемпіонат. Тут ми маємо перевагу.

І останнє. Наша федерація звернулася до федерації країн СНД із пропозицією. Суть її полягає в тому, щоб не перешкоджати футболістам мігрувати з країн в країну. Ми надаватимемо трансфер всім українським футболістам, які зобов'язують перейти до клубів інших країн...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

БАСКЕТБОЛ. У Сімферополі пройшов завершальний тур жіночого чемпіонату України серед клубів вищої ліги. Президент Федерації баскетболу України Михайло Осипов вручив переможцям і призерам медалі. А на фініш команди прийшли з такими показниками: «Динамо» (Київ) — 52 очка, «Університет» (Сімферополь) — 41, «Сталь» (Дніпропетровськ) — 39, «Медін» (Донецьк) — 38.

ГАНДБОЛ. За день до завершених змагань, що проходили в Херсоні, чемпіонками України стали гандболістки київської «Спартак».

РЕГБІ. Триває друге коло національного чемпіонату України, в якому участь беруть і клуби з сусідніх країн. Лідери київських «Політехіки» — 27 очок з 27 можливих, далі йдуть: РАФ (Єлгава, Латвія) — 22, «Фенікс» (Київ) — 16, «Солі» (Львів) — 12, «Агро-НІЦЦА» (Київ) — 12, ХТЗ (Харків) — 4, «Олімпі» (Тирасполь, Молдова) — 6, «Атлант» (Дніпропетровськ) — 6.

ФУТБОЛ. Журналістські жорні, складені з представників журналу «Гол» (Португалія), асоціації СІД (Німеччина) та Франс-Пресс, назвали Клауса Аллофса («Вердер») найкращим гравцем фінального матчу Кубка на кубки «Вердер» (Німеччина) — «Монако» (Франція), у якому голу взяли німці — фірма «Борнгард-Мастеркард» спонсор конкурсу — вручила Аллофсу 2500 доларів, чий футболіст передав родині вболівальника «Вердера» Стефана Рахмана, пораненого хуліганом на півфінальному матчі «Вердер» — «Брюгге».

ГОЛОС України

Газета
Верховної Ради
України

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОЛОВ
заслужений член
Олександр БІЛИК
заслужений член
Олександр
ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН України

Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ
оглядач, завідувач
відділом культури

Леонід
САМОЙЛЕНКО
заслужений член
редактора

Борис
СИДОРЕНКО
заслужений член
редактора

Анатолій
СОЛОВ'ЯНСЬКИЙ
редактор відділу
кореспондентської
мережі

Віталій СУДІЯ
відповідальний
секретар

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Засновник —
Верховна Рада України.

Адреса редакції:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідки —
441-89-61
441-89-46

телефакс —
224-72-54

Відділ реклами —
441-89-44

Редакція розглядає
рукописи, подані в першому
прикріпленні машинопису.

Редакція не завжди
підлягає позиції авторів
публікацій.

Залишаємо за собою право
виправляти мову
і скорочувати
матеріали.

Рукописи не повертаємо.

За точність викладених
фактів відповідальність
несе автор.

Листування з читачами
— тільки на сторінках
газети.

Пересиланням скарг у
різні інстанції
редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка,
безпосередньо до
відповідних органів влади.

Газета виходить
3 разів на тиждень
(крім неділі й понеділки)
українською і російською
мовами.

Індекс 60935

Загальний тираж
398.633.

Комітат друку
видавництва
«Преса України».
252047 Київ,
проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311088.

1 2 3 4 5 6 7 8 9